

Grundlag, hvorpaa det danske Monarchi berettiget hvilede. Han har altsaa klart anerkjendt denne Opfattelse af Begrebet Monarchi; for ham var Monarchiet ikke Noget, der kunde stykkes ud, indtil der tilsidst blev en lille Stump eller D tilbage, som endnu var Monarchi, fordi Monarchen var der, men for ham hørte til Monarchiet samtlige Landsdele, og naar de alle eller flere af dem ikke længer vare samlede, kunde Monarchiet i denne Samstatsbetydning — thi jeg er en Samstatsapostel — ikke komme tilstede. Jeg beklager, at ikke mange Flere have været Samstatsapostle, thi da havde maaskee Monarchiet været samlet endnu. Den samme Definition af Monarchiet er gaaet over i Grundloven af 2den October 1855, § 2, og det er den, som igjen er optagen i Kongens Forsikringsact. Ville vi vide, i hvilket Monarchi vor nuværende Konge er Monarch, foruden at han er vor selvvalgte Konge i Kongeriget Danmark, saa maage vi see hen til den Forsikringsact, hvormed han tiltraadte Regeringen. Den lyder saaledes: „Jeg Christian den Niende, af Guds Raade Konge osv.“ — jeg oplæser ikke hele Tittlen — „afgiver hermed i Genhold til Forsfatningsloven for det danske Monarchies Fællesanliggender af 2den October 1855 § 5 den Forsikring, ubrøvelig at holde Forsfatningslovene saavel for Monarchiets Fællesanliggender som for de enkelte Landsdeles særlige Anliggender. Saafandt hjælpe mig Gud og hans hellige Ord.“ Kongen har altsaa modtaget det Monarchi, som bestod af flere Landsdele med Fællesanliggender, og han har forfikkret disse Landdeles særlige Forsfatninger lige Bestyttelse med Fælleskabets Forsfatning. Jeg troer, at der, naar man har lagt Mærke dertil, ikke kan være nogen Tvivl om, at det Monarchi, hvorom der her kan være Tale, og det Monarchi, som giver Loven af 18de November 1863 dens Titel, er det af visse Landsdele bestaaende Monarchi. Man skal vel lægge Mærke til, at Loven af 18de November 1863 har fundet sin bedste Retfærdiggjørelse ligesoverfor dem, der have sagt, at den skar Baandet over og løste alle ydre Forpligtelser mod os, som svarede til de Overenskomster, vi have sluttet, deri, at man med Grund har kunnet sige, at de øvrige Landsdele ikke vare sondrede derfra, idet de midler-

tidige Bestemmelser indeholde en heel Række Fastsættelser, som vise, at saalænge ikke Landsdelen Holsteen selv ønskede at udfille eller sondre sig fra Heelheden, var den ikke ved denne Lov meent at skulle være udfsonbret, hvilket ogsaa blev udtrykt af en af de Mænd, der tog meest ivrig og levende Deel i de derom stedfindende Forhandlinger. Han sagde: Holsteen er ikke udelukket; Døren staaer paaklem; det behøver kun at banke paa, saa vil det finde et villigt Dre og kunne komme ind. Man vil ogsaa kunne finde en Bekræftelse paa, hvad jeg her siger, i hvad der foregik 1858. Man vil erindre, at en ydre Magt da nødte den danske Regering til at gjøre et i dobbelt Retning meget gjennemgribende Skridt. Det var gjennemgribende mod Holsteen, som det stillede udenfor Forbindelsen med de andre Landsdele; man vilde ikke rette paa Forsatningen, saaledes som der blev forlangt, men man sagde: Efter som Holsteen virkelig er undergivet visse Indflydelser fra det thidske Forbund, lade vi Eder midlertidig komme til at staae umiddelbart under Kronen i Genhold til de forstjellige Forsfatningsforhold, som forøvrigt bestaae. Dog ogsaa i en anden Henseende er denne Kundgjørelse afgjørende; thi den vendte sig mod Rigsraadet og lagde det i Kongens Haand ved en kongelig Kundgjørelse foreløbig at udelukke ikke alene den ene Landsdeel, men ogsaa de for hele Monarchiet valgte Medlemmer for Holsteen. Disse Medlemmer vare ikke valgte og ikke indsatte af Kongen, forsaavidt de vare kongevalgte, som Repræsentanter for Holsteen, men de vare valgte i Holsteen som Repræsentanter for Monarchiet eller indsatte af Kongen som Repræsentanter, hjemmehørende i Holsteen, dog ligeledes for Monarchiet i dets Heelhed. Det var altsaa ved en kongelig Kundgjørelse, at man dengang skred til at gjennemføre et saa gjennemgribende Skridt, der ramte Forsatningen og Statsstandene, og det fandt sit bedste Forsvar i, at det var foreløbigt. Jeg dømmes ikke, om dette Skridt var rigtigt eller ikke; var det nødvendigt — læg vel Mærke dertil — saa var det rigtigt; thi i alle Statsager troer jeg, man kan sige: Først Nødvendigheden, saa det Rigtige og endelig tilsidst, naar Omstændighederne tillade det, ogsaa det smaalig Lovlige. Stats-